

K I V O N A T

*Tiszacsege Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. március 25-én megtartott
munkaterv szerinti nyílt ülésének jegyzőkönyvéből:*

29/2025. (III. 25.) KT. számú HATÁROZAT

Tiszacsege Város Önkormányzata 2025-2029. évekre vonatkozó gazdasági programjának elfogadásáról

Tiszacsege Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta Tiszacsege Város Önkormányzata 2025-2029. évekre vonatkozó gazdasági programjának elfogadására vonatkozó javaslatot és az alábbi döntést hozza:

1. Tiszacsege Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 42. § 4. pontjában meghatározott kizárólagos hatáskörében eljárva, az Mötv. 116. §-a alapján Tiszacsege Város Önkormányzatának a 2025-2029. évekre vonatkozó gazdasági programját a jelen határozat melléklete szerinti tartalommal fogadja el.

Határidő: azonnal

Felelős: Szeli Zoltán polgármester

K. m. f.

Szeli Zoltán s.k.
polgármester

Kótiné dr. Losonczy Zsuzsanna s.k.
jegyző

A kivonat másolat hitelül:

Tiszacsege, 2025. március 25.

Jakabné Bényei Dóra
jegyzőkönyvvezető

**Tiszacsege Város Önkormányzatának
Gazdasági Programja
2024-2029**

Tiszacsege

2025

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Helyzetelemzés	5
2.1. Település rövid története.....	5
2.2. Demográfiai adatok	5
2.3. A település megközelíthetősége, vonalas infrastruktúrája	6
2.4. Nevelési, oktatási, egészségügyi és szociális intézményhálózat.....	7
2.5. Önkormányzat gazdálkodása	8
2.6. Közszolgáltatások	9
2.7. Városfejlesztés	10
2.8. Tiszacsege gazdasága.....	11
2.9. Településen működő civil szervezetek.....	11
2.10. Megvalósított fejlesztések a 2014-2020-as időszakban	12
2.11. SWOT-analízis.....	14
3. A település gazdasági helyzete	16
4. Tiszacsege városfejlesztési céljai.....	17
4.1. A városfejlesztés legfontosabb kihívásai	17
4.2. A stratégia elemei.....	18
4.3. Célrendszer összefoglalása.....	19
4.4. Prioritások bemutatása	20
4.5. Intézkedéscsoportok bemutatása	23
5. Tiszacsege városfejlesztésnek tervezett projektjei, jövőképe	29
6. Indikátorok	32

1. Bevezetés

Tiszacsege Város Polgármesterének 2021. április 29-én a 50/2015. (IV.29.) PM. sz. határozatával fogadta el az önkormányzat 2020-2024. év közötti Gazdaság Programjának tervét. Arra való tekintettel, hogy 2024. június 9-én önkormányzati választásokat tartottak, az újonnan alakuló képviselő-testületnek az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálnia, és legalább a ciklusidő végéig kiegészítenie a meglévő gazdasági programot, fejlesztési tervet.

A gazdasági program célja, hogy Tiszacsege Város számára kijelölje azokat a fejlesztési irányvonalakat, amelyeket az elkövetkezendő években célszerű követni, annak érdekében, hogy a településen élők életszínvonala és a gazdaság versenyképessége emelkedni tudjon.

A gazdasági program az Önkormányzat számára — illeszkedve a területfejlesztési koncepciókhoz — helyi szinten határozza meg azokat a célokat, az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatokat, amelyek olyan fejlesztési projektekre épülnek, amelyek a helyi (társadalmi, gazdasági, környezeti) adottságokat figyelembe véve biztosítják a város hosszú távú és fenntartható fejlődését, valamint a lakosság érdekeit.

A felülvizsgálat jogalapját Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a képezi, amely az alábbiak szerint rendelkezik a gazdasági program készítésének kötelezettségéről:

- A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembevételével mellett fejlődjön tovább.
- A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.
- A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendelet elkészítése és összeállítása során.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

A gazdasági program összeállítását befolyásoló tényezők:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei és a járási területfejlesztési programok,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a képviselő-testület és polgármester elképzelései, javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A gazdasági programban foglaltak olyan irányelv-gyűjteménynek tekinthetők, melynek megvalósítási szándékát Tiszacsege Város Önkormányzata Képviselő-testülete kinyilatkoztatta. A program végrehajtásának ütemezését az éves költségvetések tartalmazzák.

2. Helyzetelemzés

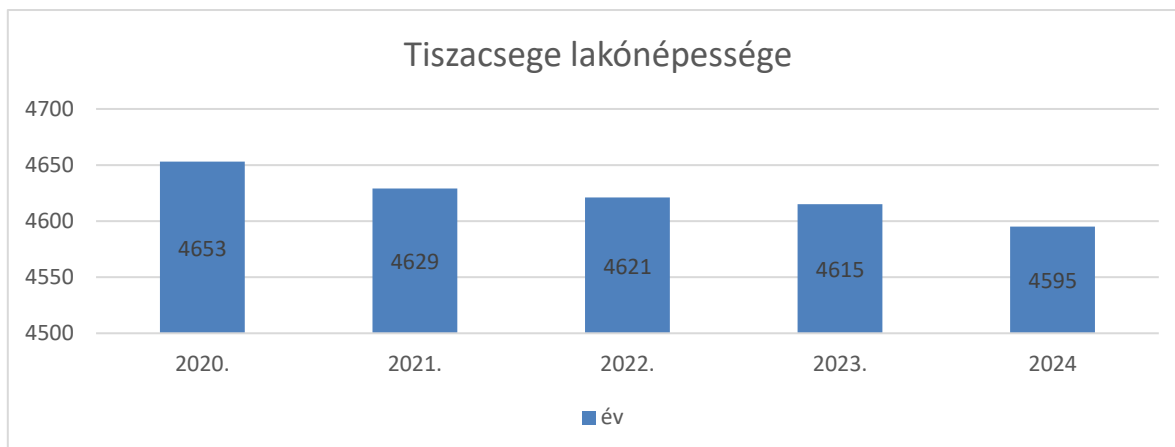
2.1. Település rövid története

A Tiszacsege nevének kialakulásáról nincs egységes álláspont. Egyes források szerint onnan ered, hogy a Tisza ezen szakaszán sok kecsegét fogtak ki, amely ma már ritkának számít, más források szerint a halfogáshoz használt ősi eszköznek a nevével a „cége” szóval azonosították. A harmadik elképzelés szerint viszont a „Csege” honfoglalás-kori magas tisztséget betöltő személynévből alakult ki.

A település már az Árpád-korban lakott volt. A századi apátság 1067-es alapító levele, már a mai helyén lévő faluként említi meg. Csegét 1248-ban említene IV. Béla király adománylevelében, amelyben az egri püspökségnek adományozta a már akkor országos jelentőségű révvel rendelkező települést, amelynek birtoklása kereskedelmi és katonai szempontok miatt is jelentős volt. A Tiszántúlról a nyugatra irányuló marhakereskedelem főútvonala itt haladt át. 1478-tól a debreceni mészáros céh is ezt az útvonalat használta. XVIII. századtól a falu földesura a Vay család. Abban az időszakban jelentős betelepedés történt. A város legrégebbi köépülete a barokk külsejű református templom, amely egy középkori gótikus épület maradványait rejt magába. A városban található az 1833-ban épült „Zsellérház”, amely 1962- óta, mint múzeum fogadja a látogatókat, benne a XIX. századi Csege lakóinak életkörülményeit bemutató kiállítással. A Hortobágyi Nemzeti Park északnyugati kapujában fekvő településnek ma közel 4700 fő lakosa van. Az 1972-ben feltárt 80 °C-os termálvízre épült a három gyógymedencés strandfürdő és a csónakázó-tó. A településhez tartozó Kácsa-szigeti Holt-Tisza és környezete fokozottan védett természetvédelmi terület, értékes élővilágnak ad otthont. A várost rendszeresen közlekedő, motoros komp köti össze a Tisza túlsópartján lévő Ároktővel.

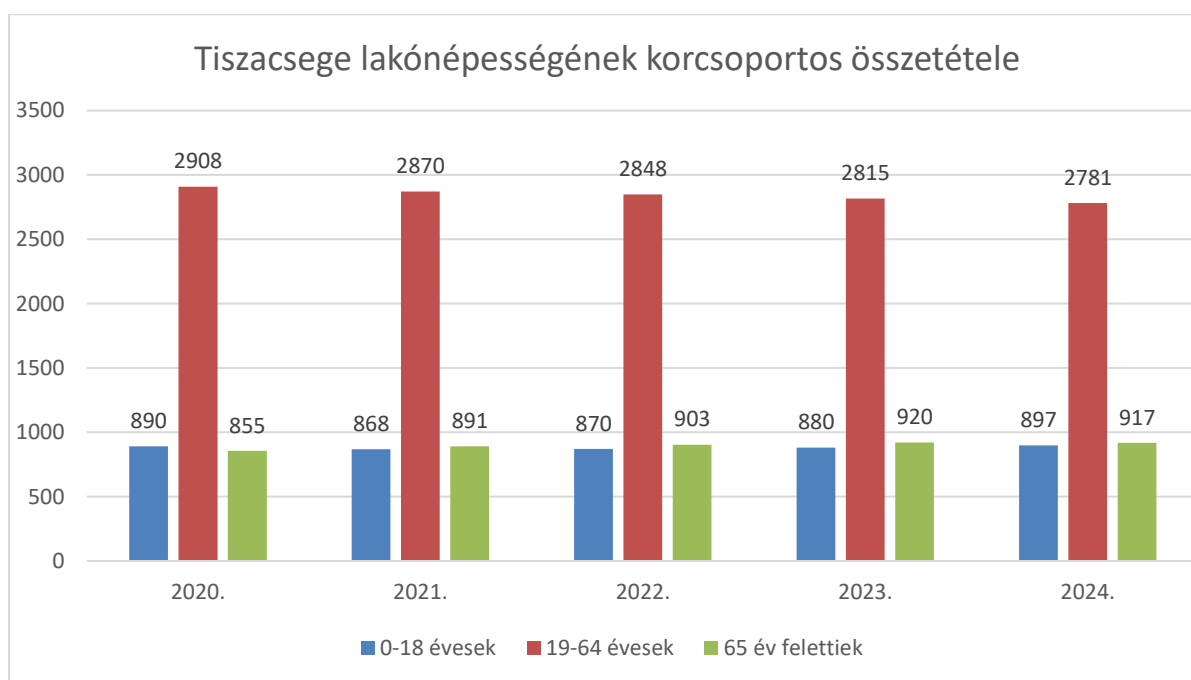
2.2. Demográfiai adatok

A demográfiai adatok alapján megállapítható, hogy Tiszacsege lakónépessége minimális csökkenő tendenciát mutatott 2020. és 2024. között. 2020-ban 4653 fő alkotta a település lakónépességét, amely 2024-ben már csak 4595 fő volt. Azonban az előző időszakhoz képest növekedés figyelhető meg. Ennek a tendenciának a hátterében a fiatal, képzett lakosság folyamatos elvándorlása áll, amelynek következtében csökken a település munkaerőpotenciálja és folyamatosan előregedik a népessége, egyre kevesebben lépnek a gazdaságilag aktív korba.

1. ábra: Tiszacsege lakónépessége 2020. és 2024. között
forrás: KSH

A népesség korcsoportos összetétele alapján a 0-18 évesek esetében a kezdeti csökkenést követően, kicsi emelkedés látható, míg a 19-64 évesek esetében évről-évre csökkenő a tendencia. A 65 év feletti növekvő aránya a jövőben egyre nagyobb terhet fog róni a lakosságra és egyre nagyobb igényeket fog támasztani az egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal szemben.

2. ábra Tiszacsege lakónépességének korcsoportos összetétele 2020. és 2024. között
forrás: KSH

2.3.A település megközelíthetősége, vonalas infrastruktúrája

Tiszacsege Hajdú-Bihar megye északnyugati csücskében található, közigazgatási területe 136,4 km². A város Debrecentől, a megyeszékhelytől 55 km-re, a szomszédos Szabolcs-Szatmár-

Bereg megye megyeszékhelyétől, Nyíregyházától 88 km-re, Borsod-Abaúj-Zemplén megye székhelyétől, Miskolctól 84 km-re fekszik. Egyeken keresztülhaladva a 3315-ös úton 18 km távolságra csatlakozik a 33-as főúthoz, északi irányban Polgárnál pedig ugyanezen az úton a 35-ös közúthoz és az M3-as autópályához kapcsolódik. A 29 km-re fekvő Balmazújvároson keresztül, a 3316-os útról a 33-as útra térve lehet a 60 km-re fekvő megyeszékhelyet elérni. A 3307-es úton – a Tiszacsege-Ároktő között közlekedő komppal – a szomszédos Borsod-Abaúj-Zemplén megyei településekkel lehet kapcsolatot teremteni. Tömegközlekedéssel történő megközelítése autóbusz járaton lehetséges.

A város belső önkormányzati úthálózata részben kielégítő minőségű, aszfalttal burkolt, de vannak utcák melyek szilárd burkolat kiépítésére várnak. Az infrastruktúra fejlesztés alapvető szempontja, hogy legyen tere a gazdaság, a kereskedelem, a szolgáltatások fejlődésének.

A település az országos, regionális és megyei területrendezési tervekkel összhangban közreműködik az országos közúthálózat városkörnyéki fejlesztésének előkészítésében, valamint az állami kezelésben lévő utakhoz kapcsolódóan a közös fejlesztések előkészítésében. A jövőben kiemelt célként jelenik meg a város megközelíthetőségi feltételeit javítása a már korábban megkezdett közúthálózati rekonstrukciós feladatokkal együtt. Ezen kívül az ipari üzemek, telephelyek infrastrukturális feltételeinek biztosításán belül az érintett társaságokkal együttműködve kerül fejlesztésre az ipari és gazdasági területek úthálózat, infrastrukturális ellátottság.

2.4. Nevelési, oktatási, egészségügyi és szociális intézményhálózat

A helyi alapfokú oktatás jelenleg a Tiszacsegei Fekete István Általános Iskolában egy telephelyen valósul meg. Az általános iskolai tanulók száma a lakosság létszámának csökkenésével arányosan csökken, jelenleg közel 272 fő. Ez jelentős visszaesés az előző évekhez képest.

Az utóbbi években a bölcsődei, óvodai gyermeklétszám is csökkenő tendenciát mutat, azonban egyre növekszik a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermekek száma.

A lakossági szolgáltatások csak részben biztosítottak a településen, az egészségügyi és szociális hálózat mind intézményi háttérében, mind az ellátás színvonalában hiányosságokkal küszködik. Jelenleg Tiszacsegén 2 védőnői körzet van. Az egészségügyi ellátást 2 háziorvos, 1 gyermekorvos és 2 fogorvos látja el. Az alapellátást biztosító épületek, valamint azok felszereltsége a minimum-követelményeknek megfelelnek, de felújításra vagy újra való

kiváltására szorulnak. Az épület felújítása helyett elhelyezett egészségház létesítése lenne célszerű.

A szociális étkeztetésre, a házi segítségnyújtásra és az idősek nappali ellátására is biztosít lehetőséget a település szociális ellátó rendszere.

A betegek gyógyulását és a lakosság rekreációját a város peremén kiépült strand segíti, mely téliesített melegvizes felnőtt-, gyermek- és hideg vizes úszómedencével rendelkezik. A 73 °C-os termálvíz gyógyhatású, amely idegenforgalmi vonzerőt is jelent. A romló infrastrukturális feltételek, valamint a szigorodó törvényi előírásokban foglalt teljesítésének kötelezettségei egyre nehezítik az intézmények működtetését.

2.5.Önkormányzat gazdálkodása

Az önkormányzat bevételei körében továbbra sem számolhatunk a szabad felhasználású állami támogatás számottevő növekedésével. A saját bevételek növekedése teremthet forrást a városfejlesztéshez, a közszolgáltatásokhoz. A saját bevételek körében meghatározóak a helyi adókból származók, az idegenforgalmi, illetve iparűzési adóbevétel. Az igazságos közteherviselés elve alapján az önkormányzati feladatok finanszírozhatósága érdekében az adóviselési képességgel rendelkezők továbbra is hozzá kell, hogy járuljanak a közösségi kiadásokhoz. A tervezett adóbevételek megszerzése érdekében a hivatalnak hatékonyabbá kell tenni a behajtást és a végrehajtást, kiterjesztve a közigazgatási bírságokra, tekintettel arra, hogy annak 40%-a helyben marad.

Az önkormányzati vagyon forgalomképtelen törzsvagyon részének (pl. utak, közterületek, intézmények) funkciója a közszolgáltatások biztosítása, amelynek állagát javítani, értékét lehetőség szerint növelni kell (karbantartással, felújítással, beruházással). Az önkormányzat vagyona tartósan nem csökkenhet, a forgalomképes vagyon hasznosításából származó bevételeket vagyonszerzésre, beruházásra lehet felhasználni.

Az ésszerű, takarékos gazdálkodás, a fejlesztési tervek legalább pályázati saját részének biztosíthatósága érdekében a működést szolgáló költségvetési kiadások a legszükségesebb mértékűek, valós igényeket szolgálók legyenek.

A költségvetési tervezésben továbbra is előre kiszámítható, célszerű, igazságos, feladatfinanszírozó módszereket kell alkalmazni. Az önkormányzati költségvetési szervek a tervezett saját bevételek teljesítésén túl, éljenek jobban a pályázatok útján, valamint a civil

szervezetek révén megszerezhető nem önkormányzati források működésbe, fejlesztésbe integrálásával. E tevékenységüket segítse a hivatal által nyújtott megfelelő információ, a gazdálkodást, a szakmai és egyéb feladatellátást serkentse és honorálja a szakmai teljesítményt, kreativitást, innovációt értékelő érdekeltségi rendszer.

2.6.Közzolgáltatások

A települési önkormányzati közzolgáltatásokat költségvetési szervek (oktatási, nevelési, szociális, egészségügyi, kulturális, információs intézmények, valamint a polgármesteri hivatal) nyújtják. A szolgáltatók helyzete, az általuk nyújtott szolgáltatások színvonala jó, ám fejlesztésük természetes igény.

A szociális gondoskodás, gondozás céljaira szolgáló pénzeszközök reálértéke legyen összhangban a lakosság szociális helyzetével, az önkormányzat anyagi lehetőségeivel. Az előírt intézményi fejlesztések megvalósítása jelentős ilyen célú állami, valamint EU-s támogatással lehetséges.

Kíváncsú a diák- és szabadidősport önkormányzati támogatása, a minőségi sport eredményes folytatásához hozzájárulás, utóbbiban legyen nagyobb szerepe a szponzoroknak.

A kommunális közzolgáltatások körében alapvető feladat a szennyvízhálózat tovább építése, a rákötések számának növelésével, sikeres pályázat esetén új szennyvízhálózat kiépítése.

Az időjárási szélsőségek egyre gyakoribb bekövetkezése nélkülözhetetlenné teszi a belvízelvezető-hálózat építésének, karbantartásának folytatását, a rendkívüli időjárás (pl. nagy havazás, esőzés) káros következményeinek elhárítását. Városunk településképe, közterületeink állapota, idegenforgalmi jellege különösen fontossá teszi a közterületek, fásított, parkosított zöldterületek megóvását, fejlesztését a köztisztaság magas szintű biztosítását. Ezekhez az önkormányzat, a szolgáltatásokat végző intézményeink hatékonyabb munkája mellett, a szervezeteknek, lakosságnak is teljesíteni kell a jogszabályok által rájuk hárított teendőket. A tisztaság, rendezettség sokkal inkább igényesség, szemlélet, semmint pénz kérdése. Amennyiben a kérés, figyelemfelhívás nem vezet eredményre, a hivatalnak élni kell hatósági eszközeivel is, az ingatlanok, az előttük levő közterület, a vízelvezető árkok rendben tartása, a szervezett hulladékszállítás kötelező igénybevétele, a tiltott hulladéklerakás, szemetelés, rongálás megakadályozása, illetve felszámolása érdekében. Az önkormányzat anyagi helyzete

szükségessé teheti a közszolgáltatási díjak inflációt követő mértéke mellett a szükséges szolgáltatásfejlesztéseket is részben fedező módú megállapítását, természetesen figyelembe véve az igénybe vevők anyagi teherbíró képességét.

Folytatni kell a szelektív hulladékgyűjtést, valamint gondoskodni kell a lakossági veszélyes hulladékok begyűjtésének megszervezéséről, csökkenteni kell az ártalmatlanításra kerülő települési szilárd hulladék mennyiségét (komposztálás, hulladékudvar működtetésével).

Az idegenforgalom Tiszacsegén stratégiai ágazata lehet, feltételeinek folyamatos javítása a város jövőjének meghatározó tényezője. Kiemelt feladat az önkormányzati tulajdonú gyógyfürdő fejlesztése, a további beruházási célok, tervek meghatározása, megvalósításuk önkormányzat általi segítése, támogatása, valamint vállalkozói tőke bevonása. A turisztikai ágazatban az önkormányzatnak stratégiai szervező, koordináló, szabályozó és érdekképviselői szerepet kell vállalnia, célirányosan együttműködve az idegenforgalmi szolgáltatókkal, szakmai és állami szervezetekkel. Orientálni és ösztönözni szükséges a szolgáltatások színvonalának javítását, a turizmus minőségivé alakítását, koncentrálni, tervszerűen, hatékonyabban végezni a marketing tevékenységet, színesíteni és vonzóbbá, hagyományteremtővé tenni a szabadidős programokat.

A polgármesteri hivatal közigazgatási közszolgáltatásokat nyújtó önkormányzati költségvetési szerv. Követelmény a magas szakmai színvonal, az önkormányzati jellegű feladatok eredményes ellátása, az ügyfélbarát, gyors, jogszerű, szakszerű, ugyanakkor méltányos, indokolt esetben megfelelően szigorú hatósági ügyintézés, a tájékoztatás és a felvilágosítás fokozása. Ennek elérése és állandó érvényesülése érdekében meg kell határozni és ütemesen meg kell valósítani a fejlesztési, korszerűsítési célokat, mérhetőbbé és ellenőrizhetőbbé tenni a munka mennyiségét és minőségét.

2.7.Városfejlesztés

A lakható, kulturált és vendégeket csábító város mindannyiunk kincse, a városfejlesztés nem csupán önkormányzati feladat. Alapvető önkormányzati teendő viszont a beruházások feltételeinek biztosítása, a befektetéseket vonzó környezet kialakítása és fenntartása. Jogos lakossági elvárás az, hogy az itt élőknek, különösen a fiataloknak legyen perspektívát nyújtó munkahely. Ezért, szakértők bevonásával mielőbb meg kell vizsgálni, hol és hogyan, milyen állami, európai uniós és önkormányzati finanszírozással valósítható meg munkahelyeket kínáló vállalkozások letelepítése. A munkanélküliség legalább időszakos csökkentéséért folytatni

szükséges a közhasznú, közcélú foglalkoztatást. Önkormányzati pénzeszközökből, az érintett vállalkozók segítségével is felhasználva továbbra is karban kell tartani a földutakat, a vagyonvédelem érdekében működtetni a polgárőrséget.

2.8.Tiszacsege gazdasága

Tiszacsege a négy településből álló balmazújvárosi kistérség meghatározó kisvárosa. Területfejlesztési szempontból a 95 kedvezményezett kistérségek egyike, ezen belül pedig a 48 leghátrányosabb helyzetű térségek közé tartozik. A térség gazdasági versenyképessége alacsony, melynek fő oka a szerkezetváltás lassú ütemében keresendő.

Az agrárium dominanciája még mindig erős annak ellenére, hogy az ágazat adottságai nem kedvezőek sem az éghajlat, sem a talaj minősége szempontjából.

Az ipar jelenleg kisebb szerepet tölt be a gazdaságban. Jellemző ipari profil kialakulását a térségben megvalósuló beruházások alacsony volumene, a tőketranszfer hiánya akadályozza. A kistérség nem tud felmutatni a fejlett régiók szintjét megközelítő üzleti infrastruktúrát, amely ösztönzőleg hatna a külföldi befektetőkre.

A meglévő vállalkozásokat jelenleg is tőkeszegénység jellemzi, hátrányuk mind számukban, mind gazdasági teljesítményükben kézzelfogható.

A település közigazgatási területén található kihasználatlan turisztikai vonzerők, természeti adottságok jelentős értékeket hordoznak, ennek ellenére Tiszacsege nem szerepel az ismert turisztikai célállomások között.

Kiugró turisztikai vonzerővel nem rendelkezik a település (pl. Tisza közelsége, Gyógy- és termálvíz, Hortobágyi Nemzeti Park közelsége, kunhalmok, Kék vércsék erdeje, gasztronómia.), de nem sok olyan település van, ahol mindezek együtt jelen vannak. A városban több épületet nyilvánítottak műemlékké: a Református templomot, a Zsellérház, Tüzelős-ól múzeumot.

A turisztikai vonzerő fokozása érdekében a város strandfürdője, a Tisza-part, az 500 férőhelyes Holdfény kemping fejlesztésére lenne szükség.

2.9.Településen működő civil szervezetek

- Tiszacsege Ifjúságáért Alapítvány
- “Vackor” Tiszacsegei Óvodai Alapítvány

- Tiszacsegei Horgász és Természetvédelmi Egyesület
- A Tiszacsegei Református Egyház Műemlék Temploma és Orgona Alapítvány
- Tiszacsege Város Kultúrájáért Alapítvány
- Csegei Nyugdíjas Egyesület
- Városi Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Tiszacsege Városi Sport Egyesület
- Tiszacsegei Hagyományörző Néptánc Egyesület
- Tiszacsege Vadásztársaság
- Tiszacsege Fejlődésért Alapítvány
- Csegei Csengőszó Alapítvány
- Tiszacsegei Polgárőr Egyesület
- Csegei Patás Pajtás Hagyományörző Egyesület
- Carmen Lovas Sportegyesület

2.10. Megvalósított fejlesztések a 2020-2024-as időszakban

- TOP-2.1.3-16-HB1-2019-00010 - Tiszacsege település környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése - 200.000.000.- Ft
- VP6-7.2.1.1-21 - Külterületi helyi közutak fejlesztése - 254.157.526.- Ft
- Kompok, révek fenntartásának, felújításának támogatása - 2020 - 1.371.600.- Ft
- Kompok, révek fenntartásának, felújításának támogatása - 2021 - 17.881.092.- Ft
- Kompok, révek fenntartásának, felújításának támogatása - 2022 - 14.402.425.- Ft
- Kompok, révek fenntartásának, felújításának támogatása - 2023 - 6.058.975.- Ft
- Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása - 22.953.383.- Ft
- Lakossági víz-és csatornaszolgáltatás támogatása-2023 – 5.510.300.- Ft
- Lakossági víz-és csatornaszolgáltatás támogatása-2024 – 9.302.300.- Ft
- MFP-Temetői infrastruktúra fejlesztése-2020 – 13.002.995.- Ft
- MFP-Óvodaépület felújítása-2020 – 40.961.739.- Ft
- MFP-Óvodai játszóudvar és közterületi játszótér fejlesztése-2020 – 4.898.406.- Ft
- MFP-Önkormányzati temetők infrastrukturális fejlesztése-2021 – 4.999.972.- Ft
- MFP-Út, híd, kerékpárforgalmi létesítmény építése/felújítása-2021 – 29.999.767.- Ft
- MFP-Tanya és falugondnoki buszok beszerzése-2021 – 9.500.000.- Ft

- MFP-Közösségszervezéshez kapcsolódó eszközbeszerzés és közösségsszervező bértámogatása-2021 – 1.678.977.- Ft
- MFP-Önkormányzati járdaépítés/felújítás anyagtámogatása-2021 – 2.196.782.- Ft
- MFP-Kommunális eszköz beszerzése-2021 – 9.499.998.- Ft
- MFP-Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése-2021 - 11.993.392.- Ft
- MFP-Önkormányzati járdaépítés/felújítás támogatása-2022 – 4.999.999.- Ft
- MFP-Út, híd, kerékpárforgalmi létesítmény, vízelvezető rendszer építése/felújítása-2022 – 36.999.998.- Ft
- MFP-Út, híd, járda építése/felújítása-2023 - 4.510.120.- Ft
- MFP-Önkormányzati tulajdonú ingatlanok fejlesztése, önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó beszerzések-2024 – 7.488.900.- Ft
- Testvértelepülési programok és együttműködések támogatása-2022 – 1.000.000.- Ft
- Testvértelepülési programok támogatása-2023 – 1.000.000.- Ft
- Európai Mobilitási Hét-2021 – 500.000.-Ft
- Európai Mobilitási Hét-2022 – 500.000.-Ft
- Európai Mobilitási Hét-2023 – 750.000.- Ft

2.11. SWOT-analízis

	Erősségek	Gyengeségek
Társadalmi	– Lakosság szennyvízrendszer ellátottsága – A térség területfejlesztési és önkormányzati szereplői körében jelentős pályázat-készítési és projekt megvalósítási tapasztalat gyűlt össze	– Kedvezőtlen demográfiai mutatók – Munkanélküliek (köztük tartós munkanélküliek) magas aránya – Hátrányos helyzetű roma lakosság népességen belüli részaránya magas – Jellemző a versenyképes munkahelyek hiánya, keresetek alacsony szintje – Térségi összefogás hiánya, közösségek szétszóródtak – A helyben élők nem ismerik fel a térség értékeit, lehetőségeit, gyenge aktivitás – Rossz kommunikáció, információ hiány, tájékozatlanság – Országos átlagnál alacsonyabb képzettség, szakember hiány – Problémák megoldását másoktól várjuk – Hagyományok feledésbe merülnek – Bentlakásos szociális intézmény nincs – Korszerű egészségcentrum hiánya
Gazdasági	– M3 autópálya Polgárig terjedő szakaszának megépülése révén javult a térség elérhetősége – Termálvíz, mint erőforrás megléte, téliesített gyógyfürdő jelenléte – Idegenforgalmi vonzerővel bíró kulturális adottságok	– Hagyományos ágazati szerkezet konzerválódása – Gazdasági, különösen a mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek mérete elaprózott – Mezőgazdasági termékek helyben történő feldolgozása nem jellemző – A helyi vállalkozások jövedelemtermelő- és munkahelyteremtő képessége alacsony – A térség tőkevonzó képessége alacsony – Tervszerű kisvárosias településközpont hiánya – Az üzleti infrastruktúrák és szolgáltatások szintje elégtelen – A megyén belüli közúti, vasúti elérhetőség gyenge, a helyi utak műszaki állapota rossz – Hiányos közműellátottság: alacsony a szennyvíz-hálózatba bekapcsolt lakások aránya – Fejletlen, kiépítetlen turisztikai infrastruktúra (szálláshelyek, vendéglátó egységek, partszakaszok, uszodák) – A turisztikai-idegenforgalmi szolgáltatások többségének színvonala alacsony – Turisztikai, térségi marketing és komplex turisztikai termékcsomagok hiánya
Természeti	– Kedvező természeti adottságok (Tisza, HNP, jelentős a Natura 2000 területek aránya, gazdag madárvilág, őshonos növénytakasulások, halastavak) – Alacsony levegőszennyezettség – A mezőgazdasági területek jelentős része agrár-környezetgazdálkodási programban vesz részt – Jelentős a védett területek aránya a térségben	– Alacsony erdősültség

	Lehetőségek	Veszélyek
Társadalmi	– Emelkedik a lakosság képzettségi szintje – A természeti, kulturális értékeinek felismerése megtörténik – Javul a jövedelmi helyzet – Csökken az elvándorlás – A fiatalok, nők lehetősége, a roma lakosság helyzete javul a térségben	– Társadalmi összefogást bénító kommunikáció, média – Folytatódik a hátrányos helyzetű csoportok leszakadása, szociális válság – Erősödik a jövedelmi differenciálódás – Képzett fiatal munkaerő elvándorlásának fokozódása
Gazdasági	– Összefogás következtében javul a mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek struktúrája – Nő a mezőgazdasági termékek helyben történő feldolgozása, a helyi vállalkozások jövedelemtermelő- és munkahelyteremtő képessége – Nő a térség termékei (bio-élelmiszerek, gyógynövények, kézműipari termékei) iránti kereslet – Javul térség tökevonzó képessége – Az üzleti infrastruktúrák és szolgáltatások szintjének emelkedése – Országosan növekedik a turisztikai szolgáltatások iránti kereslet, elsősorban a belföldi lakosság körében. – A turisztikai-idegenforgalmi szolgáltatások színvonala kedvezőbbé válik – Elkészül egy komplex turisztikai termékcsomag (falusi-, öko-, gyógy-, termál-, kerékpár- turizmus) a térségre	– Konzerválódik a hagyományos gazdasági szerkezet, megmarad a nyersanyagtermelők kiszolgáltatottsága (természeti korlátok, termékpálya szereplői által) – Tovább romlik a térség tökevonzó képessége – Tovább romlik az üzleti infrastruktúra és szolgáltatások színvonala – Összefogás hiányában nem megfelelő marketing – Alacsony színvonalú kínálat miatt a turisztikai-idegenforgalmi szolgáltatások kereslete elmarad
Természeti	– Természetvédelmi területek jelentőségének felértékelődése a lakosság körében is – A biogazdálkodásba vont területek további emelkedése – Ökoturizmusra épített szolgáltatások kialakítása	– Természeti-környezeti katasztrófák bekövetkezése – A természeti erőforrásokat veszélyeztető külső szennyezés eléri a térséget
Intézményi	– A telekommunikációs szolgáltatások és Internet elérhetőség javulása	– Az Uniós támogatásokat kezelő hazai intézményrendszer elégtelen szabályozása, működése

3. A település gazdasági helyzete

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők.

A pályázati források folyamatos figyelése, igénylése és megszerzése fontos feladat annak érdekében, hogy az elérni kívánt fejlesztési célokat meg tudja valósítani a település.

Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni, olyan adórendszer megteremtésével, mely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrás növelésének.

A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése).

Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.

javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, a jogi eszközökkel történő értéknövelő beruházásokra, az értéknövelő telekalakításokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.

A település szerkezeti és szabályozási tervét a helyi építési rendelettel összhangban úgy kell végrehajtani, hogy az önkormányzati beruházások megvalósítására, családi lakóházak építésére, partnerszervezetek beruházásaira gazdasági (homokbánya nyitása, BMW gyár beszállítói kör esetleges ide települése), a mezőgazdasági és turisztikai vállalkozások számára vonzó legyen.

4. Tiszacsege városfejlesztési céljai

A Gazdasági Program általános és hosszú távú célja az életminőség javítása az egyéni és közösségi jövedelmek tendenciaszerű növekedése által. A Gazdasági Program specifikus célkitűzései: a gazdaság jövedelemtermelő képességének javítására, a környezetminőség javítása, a foglalkoztatás és a humánerőforrás fejlesztése.

Ezzel összhangban kerültek meghatározásra Tiszacsege város főbb fejlesztési céljai a 2020-2024 közötti időszakra. A gazdasági program a költségvetési egyensúly megteremtése mellett, legfőbb célkitűzésként többek között kisvárosi, turisztikai, bázishoz méltó, korszerű városközpont kialakítását, a helyi foglalkoztatás növelését, a fürdő és üdülőtérület fejlesztés megalapozását.

4.1.A városfejlesztés legfontosabb kihívásai

Az összefoglaló helyzetfeltárás és a SWOT analízis ismeretében megállapítható, hogy Tiszacsege számára az elkövetkező időszak legfontosabb kihívásai a következők:

- A település épített környezetének infrastruktúrája több helyen felújításra szorul.
- A kisvárosias településközpont kialakítása
- A hátrányos helyzetű rétegek aránya növekedik, amelynek következtében a szociális gondoskodás egyre nagyobb terhet ró a városra.
- A város munkaerő-piaci szerkezete jelenleg nem képes a magasan képzett, diplomás fiatalok megtartására, így a tudás-intenzív ágazatokhoz szükséges emberi erőforrás elvándorol a városból.
- A turizmushoz kapcsolódó infrastruktúra és szolgáltatási háttér kiépítése, fejlesztése eseti jelleggel, kistérségi, regionális együttműködés és a környező térségekkel való összehangolás nélkül történik.
- A termál- és gyógyvizek egész évben történő hasznosítása jelenleg részben megoldott.
- Tiszacsege szerepe a kistérségen belül nem elég domináns.
- A romló infrastrukturális feltételek, valamint a szigorodó törvényi előírásokban foglalt teljesítésének kötelezettségei egyre nehezítik az intézmények működtetését. A kihívások fenti listája alapján látható, hogy a város fejlesztéséhez olyan stratégiai célrendszerre van szükség, amely képes komplex, összehangolt választ adni a problémákra.

4.2.A stratégia elemei

A célkitűzések és a stratégia elemei között szoros és összetett kapcsolat mutatható ki. A gazdaság jövedelemtermelő képességének javítására például az infrastruktúra fejlesztése éppúgy hatással van, mint a humánerőforrás fejlesztése. A képzési feltételek javítása ugyanakkor a munkavállaló versenyképességét is növeli, miközben a képzettebb munkaerő nagyobb hozzáadott értéket képes előállítani.

A stratégia elemeinek összeállításakor az önkormányzat, mint speciális társadalmi- gazdasági szereplő eszközrendszeréből kell kiindulni. Az eszközök értékelésénél figyelembe kell venni, hogy az önkormányzat kötelezően ellátandó és önkéntesen felvállalt területeken avatkozik be a hosszú távú cél elérését szolgáló fejlődési folyamatba.

A beavatkozás szférái:

- Területhasználat módja, iránya;
- Ingatlan beruházások;
- Nevelés, oktatás, képzés feltételrendszere;
- Közlekedési infrastruktúra;
- Közműfejlesztések;
- Környezet és természetvédelem;
- Vagyongazdálkodás;

Tiszacsege Város Gazdasági Programja 2024-2029

Átfogó célkitűzés: Életminőség javítása

4.3.Célrendszer összefoglalása

Speciális célkitűzés 1.

A helyi gazdaság jövedelemtermelő
képességének javítása

Prioritás 1.

Vállalkozásfejlesztés

Intézkedéscsoport 1.1.

A gazdasági infrastruktúra fejlesztése

Intézkedéscsoport 1.2.

Turizmus fejlesztés

Intézkedéscsoport 1.3.

Befektetés-ösztönzés

Speciális célkitűzés 2.

A foglalkoztatás és a humán erőforrás
fejlesztése

Prioritás 2.

Foglalkoztatás és humán erőforrás-fejlesztés

Intézkedéscsoport 2.1.

Nevelési, oktatási infrastruktúra fejlesztése

Intézkedéscsoport 2.2.

Foglalkoztatás támogatása

Speciális célkitűzés 3.

A környezetminőség javítása

Prioritás 3.

Környezeti és jóléti feltételek javítása

Intézkedéscsoport 3.1.

Városmegújítás, lakásprogram

Intézkedéscsoport 3.2.

Vonalas infrastruktúra fejlesztése

Intézkedéscsoport 3.3.

Eü-i, szociális infrastruktúra fejlesztése

Intézkedéscsoport 3.4.

Kulturális- és sport infrastruktúra fejlesztése

Intézkedéscsoport 3.5.

Információs technológiai fejlesztések

4.4.Prioritások bemutatása

A célkitűzések és az eszközrendszer elemeit figyelembe véve, a gazdasági program alábbi prioritásokat és intézkedéscsoportokat jelöli ki az operatív program számára. A cél-prioritás-intézkedéscsoport rendszer hierarchikusan egymás alá rendeződő.

Prioritás 1.

Vállalkozásfejlesztés

A prioritás azokat az intézkedéscsoportokat gyűjti össze, amelyek közvetlen hatást gyakorolhatnak a helyi gazdaság jövedelemtermelő képességére, a húzóágazatok megtelepedésére és fejlődésére. Az intézkedéscsoportok célja a vállalkozások innovatív tevékenységének elősegítése, a vállalkozási környezet javítása elsősorban az infrastruktúra fejlesztése révén. A város versenyképességének, jövőbeni prosperitásának fontos elemei a turizmus alapinfrastruktúrájának fejlesztése és a befektetés ösztönzés.

Intézkedéscsoportok:

1.1. A gazdasági infrastruktúra fejlesztése

Az intézkedéscsoport célja a kijelölt ipari területek fejlesztése, amelyek elősegíthetik a helyi kis- és közepes vállalkozások fejlődését – kihasználva a koncentrált telephely nyújtotta előnyöket -, továbbá újak megtelepedését a városban. Az intézkedéscsoport eleddig csekély mértékben jelenlévő, ám perspektivikus iparágak (pl. logisztika) megtelepedését is szolgálja.

1.2. Turizmusfejlesztés

A nemzetközi trendeknek megfelelően kiemelt jelentőséget kell tulajdonítani az idegenforgalmi ágazatnak, amelynek lényege, hogy közvetlenül transzferál belső jövedelemmé külső jövedelmeket. Az ágazaton belül kitüntetett szerepet tulajdonítunk az egészség-turizmusnak.

1.3. Befektetés-ösztönzés

Annak érdekében, hogy a helyi vállalkozások versenyképessége (így a foglalkoztatás) a jövőben is biztosított legyen, az újítások, az innovatív megoldások alkalmazása meghatározó jelentőségű. Egyfelől tehát az innovatív személet elterjedését hivatott elősegíteni az intézkedéscsoport, másfelől összefogja azokat a tennivalókat, amelyek révén újabb befektetők jelenhetnek meg a helyi gazdaságban.

Prioritás 2.

Foglalkoztatás- és humánerőforrás-fejlesztés

A prioritás azokat az intézkedéscsoportokat fogja össze, amelyek révén egyfelől növekedhet a foglalkoztatási szint, másfelől a foglalkoztatás biztonsága, (egyéni értelemben vett) tervezhetősége. Az önkormányzat az általa fenntartott oktatási intézményekben folyó minőségi munkát tudja befolyásolni, ugyanakkor aktív szerepet játszhat a minőségi munkaerő letelepedésének segítésében is. A gazdasági élet szereplőivel való intenzív kapcsolat elősegítheti a képzési irányoknak a piaci igények szerinti meghatározását is.

Intézkedéscsoportok:

2.1. Nevelési, oktatási infrastruktúra fejlesztése

A településen működő bölcsőde, óvoda és általános iskola épületeinek korszerűsítése, az eszközpark folyamatos fejlesztése, ezáltal a legmagasabb szintű nevelés és oktatás megvalósítása.

2.2. Foglalkoztatás támogatása

Elsősorban olyan stratégiaileg fontos területeken célszerű a beavatkozás, ahol az elérhető jövedelmek nem biztosítják a kvalifikált munkaerő letelepedését a városban.

Prioritás 3.

Környezeti és jóléti feltételek javítása

Annak érdekében, hogy a város megfeleljen a XXI. század talán legfontosabb kihívásának, vagyis polgárai számára a lehető legteljesebb életfeltételeket kínálja, a gazdasági program célrendszerében markánsan meg kell jelennie a természeti és épített környezettel, a jólét közösségi feltételeit biztosító intézmény-rendszerrel foglalkozó elemeknek.

Intézkedéscsoportok:

3.1. Városmegújítás, lakásprogram

Az intézkedéscsoport a város megújításával kapcsolatos feladatokat összegzi. Az intézkedéscsoport projektjeinek megvalósításakor vállalkozói tőke bevonása fokozottan kívánatos. Tiszacsege városközpontjának komplex fejlesztése nemcsak a város kistérségi szerepének erősítéséhez járul hozzá, hanem egy korszerű, európai stílusú város létrejöttéhez is. A fejlesztés magában foglalja a központ vonalas infrastruktúrájának fejlesztését, a

közintézményeinek, közösségi helyszíneinek felújítását, a közterek és sétányok kiépítését, valamint a parkosítás és zöldfelület megújítását.

3.2. Vonalas infrastruktúra fejlesztése

Az intézkedéscsoport elemei az elmúlt évek közlekedési infrastruktúra fejlesztéseinek további folytatását jelentik. Az intézkedéscsoport elemi között felújítási munkák mellett nagy jelentőségű új útépitéseket tartalmaz. A közlekedési infrastruktúra részét képezi a járdahálózat folyamatos felújítása, illetve a hiányzó elemek megépítése, valamint a kerékpárút fejlesztése. Ez nemcsak a településen élők számára is hanem a turisták számára is fontos, mivel a Tisza-parton halad át az EuroVelo 11 kerékpárút.

Az intézkedéscsoport egyfelől a klasszikus városterület még hiányzó közműelemeinek lefektetését tartalmazza, másfelől a belterületbe vont külső városrészek infrastrukturális ellátottságának javítását.

3.3. Egészségügyi, szociális infrastruktúra fejlesztése

A lakosság életminőségének alapvető fontosságú eleme az egészségügyi és szociális ellátórendszer minősége, szolgáltatási színvonala ezért kívánatos mind az ellátási formák, mind az ellátórendszer infrastruktúrájának fejlesztése.

3.4. A kulturális és sport infrastruktúra fejlesztése

Az intézkedéscsoport kapcsán a korábban létrehozott kulturális, szabadidő központot kell olyan programokkal és funkciókkal megtölteni, amely nem csak infrastruktúrájával, hanem az aktív tevékenységével is hozzájárul a város kulturális életéhez. Az egészség megőrzésében játszott szerepe miatt a sport – és azon belül is a tömegsport, szabadidő sport feltételeinek folyamatos fejlesztése rendkívüli fontosságú az életminőség szempontjából.

3.5. Információ technológiai fejlesztések

Az intézkedés szorosan kapcsolódik az elektronikus ügyintézés – az e-közigazgatás – kialakításához. Tartalmazza az önkormányzati egyablakos ügyintézés kialakítását, egy olyan portálhálózat kialakítását, amely biztosíthatja bejelentkezést, tájékoztat a feltételekről. Az intézkedés keretében kerülne sor a hálózat idegenforgalmi célú hasznosítására is, amennyiben a portálok általános és több nyelvű információs rendszerként is üzemelnének.

4.5.Intézkedéscsoportok bemutatása

A prioritások és intézkedéscsoportok alatt helyezkednek el az egyes intézkedéscsoportokhoz kapcsoló intézkedések. Az intézkedések a célpiramis alapegységei, a fejlesztési projectek közvetlenül az intézkedésekhez kapcsolódnak.

Intézkedéscsoport 1.1. Gazdasági infrastruktúra fejlesztése

1.1.1. Ipari övezet, szolgáltatások fejlesztése

Az intézkedés legfontosabb célja a kis- és középvállalkozói réteg számára megteremteni a fejlődés infrastrukturális feltételeit annak érdekében, hogy piaci pozíciójuk, így a foglalkoztatásban betöltött szerepük hosszú távon is szilárd maradjon.

1.1.2. Agrártevékenységek diverzifikációja

Az ágazat szerkezetátalakítására a rossz természeti adottságok (alacsony átlag AK érték) miatt van szükség. Az önkormányzat erre az intézkedésre nincs közvetlen hatással, viszont a szervezői, koordinációs munkálatokban, tanácsadói hálózat megszervezésében szerepet tud vállalni. A város lakóinak (viszonylag nagyszámú agrárvállalkozók, őstermelők miatt) ez egy kritikus intézkedés, melynek kapcsán bizonyos tevékenységi profilváltások valósulnak meg.

1.1.3. Megtermelt termékek hozzáadott értékének növelése

Nem csak településünkön, hanem a térségben is igen alacsony a megtermelt termékek feldolgozottság szintje. Ennek az intézkedésnek a profit helyben-tartásán kívül munkahelyteremtő szerepe is van.

Intézkedéscsoport 1.2. Turizmusfejlesztés

1.2.1. Termál- és gyógyfürdő rehabilitációs szolgáltatást nyújtó fejlesztése

A termálprogrammal kapcsolatos legfontosabb feladat a négy évszakos vendégfogadás alapfeltételének kiterjesztése a fürdő más medencéire és szolgáltatásaira is. Fürdőfejlesztési koncepcióhoz igazodó ütemezett fejlesztések megvalósítása (vízi színpad stb.). A meghatározott fejlődési iránynak megfelelő (pl. wellness) szolgáltatáscsomag fejlesztése. Gyógy- és rehabilitációs központ létesítésével a fürdő kihasználtságát és a célcsoport kiszélesítését tudjuk elérni, mellyel a szezonális minimalizálását érhetjük el.

1.2.2. Szálláskapacitás fejlesztése

A gyógyvíz idénymentes használhatóságának alpinfrastruktúrán kívüli legfontosabb feltétele szállodaszerű szálláskapacitás megépülése a fürdő közvetlen környezetében. A város legjelentősebb nyári attrakciója igénybevételének viszont ez előbbi lehetőségen kívül fontos feltétele az EU-s előírásoknak eleget tevő kemping jellegű létesítmény kialakítása.

1.2.3. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése

A városban töltött vendégéjszakák száma nem számottevő, a turisztikai szolgáltatások hiányosak és színvonaluk is fejlesztésre szorul.

1.2.4. Szervezett turisztikai attrakciók szervezése

A turizmus élénkítése érdekében minél több idegenforgalmi rendezvény szervezését kell eszközölni. Törekedni kell arra, hogy minél több civil szervezet és a vállalkozó önállóan szervezzon rendezvényeket (az önkormányzati programokon kívül), melyek koordinációjában, marketing munkálataiban kell szerepet vállalnia az önkormányzatnak.

1.2.5. Tisza-part fejlesztése

A Tisza-part fejlesztése a településen élők és a turizmus szempontjából is kiemelt intézkedés. A megvalósítás során szem előtt kell tartani mindkét fél érdekeit és olyan turisztikai attrakciókat kialakítani, amely az adott környezetbe illően segíti a település fejlődését. Cél olyan attrakciók kialakítása, amely a turizmus különböző szegmensei iránti fogékony célcsoportok igényeit képes kielégíteni egy megújított, rendezett és új funkciókkal feltöltött környezetben.

Intézkedéscsoport 1.3.

Befektetés-ösztönzés

1.3.1. Innovatív tevékenység támogatása

Annak érdekében, hogy Tiszacsege gazdasága minél nagyobb hozzáadott értéket legyen képes előállítani, továbbá, hogy a foglalkoztatási szerkezetben minél nagyobb arányt képviseljen a magasan kvalifikált munkaerő, a városnak módot kell találnia az innováció. Ennek módja a helyi adórendszerben elhelyezhető preferencia-rendszer.

1.3.2. Befektetés-marketing működtetése

A foglalkoztatási szint emelésének számos feltétele közül az intézkedés új, lehetőség szerint minél magasabb szintű technológiát alkalmazó és versenyképes terméket, szolgáltatást előállító vállalkozások megtelepedését segítené elő Tiszacsegén.

Intézkedéscsoport 2.1.

Nevelési, oktatási infrastruktúra fejlesztése

2.1.1. Intézményrekonstrukció

Az intézkedés az óvodai, általános iskolai épületek felújítását, energetikai korszerűsítését tartalmazza, kettős céllal, az oktatási feltételek javítása és a fenntartási költségek csökkentése érdekében.

2.1.2. A nevelés-oktatás dologi feltételeinek javítása

Az infrastrukturális környezeten túl a nevelés, az oktatás, a képzés minősége alapvetően a nevelés-oktatás humán és dologi oldalának milyenségétől függ. Az intézkedés a dologi oldal – oktatástechnika, szakmai képzésnél speciális feltételek – fejlesztését célozza meg a közoktatási intézményrendszer valamennyi eleménél.

Intézkedéscsoport 2.2.

Foglalkoztatás támogatása

2.2.1. Szakember letelepedést segítő program

Az intézkedés célja, hogy megkönnyítse, elősegítse a magasan kvalifikált munkavállalók hosszútávra szóló letelepedését Tiszacsegén.

2.2.2. Foglalkoztatást elősegítő program

Az intézkedés keretében a helyi adórendszerben ma is meglévő kedvezmények fenntartására, továbbfejlesztésére kerül sor. A helyi foglalkoztatási mutatók javítását Tiszacsege foglalkoztatási programok segítségével, a munkaerő mobilitás erősítésével, átképzéssel, a beruházási, befektetői környezet kedvező bővítésével kívánja elérni. Tiszacsege egyik fontos munkaerő-piaci jellemzője a regisztrált munkanélküliek magas száma, melynek több mint 80%-a fizikai, és kevesebb, mint 20%-a szellemi foglalkozású.

Intézkedéscsoport 3.1. Városmegújítás, lakásprogram

3.1.1. Komplex városközpont fejlesztés

Az intézkedés olyan projektek gyűjteménye, amelyek révén pályázati, önkormányzati és vállalkozói források bevonásával kisvárosias jellegű, rendezett településközpontot lehet létrehozni. A kistérségi póluspont szerep erősítése komplex megközelítést igényel, amely nem csupán a jogszabályilag kötelező funkciók ellátására koncentrál, hanem az igazán minőségi szolgáltatások nyújtása érdekében az ezt megalapozó, gazdasági- társadalmi fejlődés megvalósítására törekszik. Ennek az egyik legfontosabb része a település korszerű, mai igényeknek megfelelő, többfunkciós piacának létrehozása egy új helyszínen.

3.1.2. Szociális célú otthon, bérlakás, lakásépítés

Az intézkedés céljai között önköltséges lakás, bérlakás, bentlakásos nyugdíjas otthon építése szerepelhet tekintettel arra, hogy e két réteg képes a legkevésbé megoldani saját erőből a helyzetüknek legmegfelelőbb lakhatást.

3.1.3. Építési telkek kialakítása

Az intézkedés célja az üdülési övezetben új utcák és telkek kijelölése, alpinfrastruktúrájának kialakítása és értékesítése. Az érzékelhető kereslet kielégítése növelheti a turisztikai aktivitást.

3.1.4. A városi zöldterületek fejlesztése

Az intézkedés a városi zöldfelületek – parkok, közterek, játszóterek, zóldsávok, erdők – megújításával, létrehozásával, gondozásával kapcsolatos projecteket tartalmazza.

Intézkedéscsoport 3.2. Vonalas infrastruktúra fejlesztése

3.2.1. Közút- és járdafejlesztés

A gazdasági program a közútfejlesztés intézkedésben új, vagy jelentősen megrongálódott utak felújítási elemeit tartalmazza. Olyan új utak építését irányozza elő, amelyek főleg a mezőgazdasági, turisztikai, ipari vagy lakóterületek feltárását szolgálják (Tiszaközi út, Tuka-Kendergyárhoz vezető út). Kapcsolódó cél a járdahálózat rehabilitációja, illetve a hiányzó létesítményelemek kiépítése.

3.2.2. Kerékpárút fejlesztése

Az intézkedés célja a város kerékpárhálózatának fejlesztése, amely által a településen belül könnyebbé válik a kerékpáros közlekedés. A belterületen kívüli utak kialakításával a környező településekkel való összeköttetés is kialakul, mely nemcsak a lakosság, hanem a településre érkező turisták érdekeit is szolgálja.

3.2.3. Csapadékvíz-elvezetés fejlesztése

A csapadékvíz elvezető hálózat további folyamatos tervszerű karbantartása, kialakítása szükséges, valamint a település központjában a csapadékelvezető árkok kiváltása csatornahálózatra (további teret biztosítana parkolás céljára).

Intézkedéscsoport 3.3.

Egészségügyi, szociális infrastruktúra fejlesztése

3.3.1. Egészségügyi intézményhálózat fejlesztése

Az intézkedés célja a háziorvosi ellátórendszer, illetve a kapcsolódó egészségügyi szolgáltató rendszerek fejlesztése, centralizálása.

3.3.2. Szociális ellátórendszer fejlesztése

Az intézkedés célja az ellátórendszer elemeinek fejlesztése.

Intézkedéscsoport 3.4.

A kulturális, sport infrastruktúra fejlesztése

3.4.1. Kulturális intézményrendszer fejlesztése

Az intézkedés célja az intézményrendszer elemeinek fejlesztése, folyamatos bővítése.

3.4.2. Sportinfrastruktúra fejlesztése

Az intézkedés célja az intézményrendszer elemeinek fejlesztése, különös tekintettel a szabadidő és tömegsport infrastruktúrájának megteremtésére.

Intézkedéscsoport 3.5.

Információ technológiai fejlesztések

3.5.1. Városi információs portálhálózat kialakítása

Az intézkedés szorosan kapcsolódik az elektronikus ügyintézés – az e-közigazgatás – kialakításához. Tartalmazza az önkormányzati egyablakos ügyintézés kialakítását, egy olyan portálhálózat kialakítását, amely biztosíthatja bejelentkezést, tájékoztat a feltételekről. Az

intézkedés keretében kerülne sor a hálózat idegenforgalmi célú hasznosítására is, amennyiben a portálok általános és több nyelvű információs rendszerként is üzemelnének.

5. Tiszacsege városfejlesztésnek tervezett projektjei, jövőképe

A település számára a tervezett projektek megvalósítása által tervezi elérni a kitűzött célokat. Ennek érdekében az Önkormányzat meghatározta azokat a tervezett fejlesztéseket, amelyek megvalósulása által a célkitűzéseket elérhetik.

A települési belterületi utak és járdák felújítása folyamatosan tervezett és megvalósított projekt, mivel a településen még nem minden út rendelkezik szilárd burkolattal, illetve a korábban már felújított utak, járdák is fejlesztésre szorulnak.

A jelenlegi Piaccsarnok nem felel meg az igényeknek, azért egy teljesen új csarnok kialakítását tervezi megvalósítani a település egy új helyszínen.

A település mindenképpen szeretne egy Művelődési Házat kialakítani, mivel a TOP 2.1.5 Zöld város program keretében kialakított Szolgáltató Csarnok miatt ez megszűnt.

Központ, városközpont épületeinek a homlokzatának a felújítására is kiemelt figyelmet fordítanak, annak érdekében, hogy elérjék a kisvárosi, egységes kinézetet. A központban szeretnék kialakítani sétányokat és parkos területeket, zöldövezeteket, rekreációs parkot, valamint játszótereket. A rekreációs park kialakításával a sportolási feltételek, ezen belül is a tömeg- és szabadidősport feltételeinek a megteremtése is fejlesztési cél.

A Tisza-parton nagy területtel rendelkezik az Önkormányzat, ahol turisztikai attrakciók fejlesztését szeretnék megvalósítani. Ilyen például a szabadstrand és kikötő kialakítása, valamint ötletként merült fel egy szabadidős sziget kialakítása is.

A turizmus fejlesztéshez a kerékpárút folytatása és kialakítása szükséges, amely akár túrák, körutak, tematikus körutak alapja is lehet, amelynek komplexebbé tételeként megállóhelyeket terveznek kialakítani. Tervben van egy kerékpáros központ kialakítása is, amely pihenőhelyként és szervízhelyként is funkcionál. Irányát tekintve Balmazújváros, Hortobágy és Újszentmargita felé érdemes kialakítani, ezzel létrehozva a települések közti kapcsolatot.

A jelenleg használaton kívüli, korábbi Honvédüdülő felújítása is tervben van, amelyet turisztikai szálláshelyként is lehetne majd működtetni.

A strand fejlesztésének megvalósításához elkészítésre kerül a Strandfejlesztési Koncepció, mivel a régi strand átalakítása a település fejlődése és a turisztikai kínálat bővítése érdekében indokolt. Ehhez a teljes strand és kemping átalakítása szükséges, bontásokkal, építésekkel, egybekötve, az eredeti területeket áthelyezve. Indokolt lehet a kemping áthelyezése és átalakítása is.

A projekt megnevezése:	A projekt rövid leírása
Idősek bentlakásos otthona létesítése	A településen élő önellátásra képtelen vagy részben képes időskorú lakosság számára bentlakásos idők otthonának létesítése
Strand fejlesztése	A város termálstrandjának teljes körű fejlesztése, a meglévő medencék, kiszolgáló egységek, parkolók, rekreációs terek felújítása, wellness attrakciókkal történő fejlesztése. Új élménymedence létesítése, fedett termálmedence és kiszolgálóegységeinek felújítása.
Művelődési ház létesítése	A városi lakosság közművelődésének biztosítását szolgáló épület létesítése, rendezvénytér és kiszolgáló egységek létrehozása által.
Városközpont fejlesztése, sétány kialakítása, közterületek rendezése	A város élhetőbbé tétele érdekében a közösségi élet fellendítése és a város turisztikai szempontú vonzóbbá tétele érdekében teljeskörű városközpont fejlesztés, felújítás, sétány, pihenőpark, térkövezés megvalósítása által.
Belterületi úthálózat, járda felújítása	A település belterületi úthálózatának minősége nagyon rossz, a biztonságos közlekedés egyre inkább nehezített. Cél a városban a megrongálódott aszfalttal rendelkező utak felújítása, illetve a még burkolattal nem rendelkező utak pormentesítése, aszfaltozása.
Kerékpárút felújítása/építése	A lakosság kerékpáros közlekedésének biztonságossá tétele érdekében a meglévő kerékpárút fejlesztése, felújítása, új kerékpárút létesítése, mely által mind a városi lakosság, mind a kerékpárturizmust igénybe vevők közlekedése biztonságossá, komfortosabbá válna, a város közlekedési infrastruktúrája jelentős mértékben fejlődne.
Víz- csatornahálózat felújítása	A település ivóvízhálózata régi, elavult, teljeskörű felújítás szükséges ahhoz, hogy a lakosság számára biztosított ivóvízszolgáltatás folyamatos és zökkenőmentes legyen.
Szociális célú bérlakások számának növelése	Tiszacsegén sok a hátrányos helyzetű, nehéz élethelyzetben élő, lakhatási problémával küzdő család. A lakhatási problémák kezelésére megoldást nyújthat a szociális célú bérlakások létesítése.
Zöldhulladék lerakó/feldolgozó telephely létesítése	A településen keletkező zöldhulladék kezeléséhez lerakó és feldolgozó telephely létesítése, komposztáló egységek, aprító gépek kihelyezésével. A beruházással elérni kívánt cél a településen keletkező zöldhulladék városi szintű kezelése, munkahelyteremtés, tüzelőanyag gyártás (brikett)., valamint komposztként történő felhasználás.
Napelempark létrehozása	A város energetikai ellátásának gazdaságosabbá tétele érdekében napelempark létesítése.
Tiszhíd kialakítása	Hajdú-Bihar Megye és Borsod-Abaúj-Zemplén Megye összeköttetésének elősegítése érdekében híd létesítése a Tiszán. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése által a két megye településeinek elérhetősége mind turisztikai, mind gazdasági szempontból javulna.

Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai felújítása	Cél az önkormányzati tulajdonú épületek gazdaságosabbá tétele energetikai hatékonyság tekintetében, amely a költséghatékonyság mellett a rendezett településképp kialakítását is hivatott szolgálni.
Közétkeztetést biztosító egység fejlesztése	Tiszacsege közétkeztetésének biztosítását szolgáló főző-és tálalókonyha felújítása.
Önkormányzati szálláshelyek felújítása	A turizmusfejlesztés egyik alappillére a szolgáltatások fejlesztése mellett a megfelelő számú és színvonalú szálláshelyek jelenléte. Ennek érdekében önkormányzatunk célul tűzte ki a saját tulajdonú szálláshelyszolgáltatást biztosító épületeinek felújítását.
Skanzen létesítése	A helyben található mesterségek, hagyományörző célzatú attrakciók bemutatására, a közösségi élet fejlesztésére szolgáló bemutató tér, épület, és kiszolgáló egységeinek létrehozása, mely turisztikai vonzerőt is jelent a város számára.
Tiszapart fejlesztés I.	Tiszapart turisztikai szolgáltatások létrehozása a Bejárható Magyarország Programban meghatározott járműdokhoz kapcsolódó: kiránduló hajózás, kajak-kenu, kerékpáros, lovas és gyalogos turizmus szolgáltatás fejlesztése. Ennek érdekében szocilás blokkok (wc, mosdó, zuhanyzó, mosogató és mosókonyha, öltöző, ételmelegítő pont) kialakítása, camping fejlesztése, áram és vízvételi lehetőségek kiépítése, lakókocsis és sátor helyek kialakítása, kinti főzőhelyek kialakítása. információ s pont létrehozása. Hulladék gyűjtő és lerakó helyek, kerékpár szervíz és kölcsönző.
Tájétekekre alapozott térségfejlesztés	A Tiszavölgy mentén létrejött települések hagyományaira, táji és kulturális értékeire épülő turizmus és gazdaság fejlesztés. A megvalósítás fontos eleme a helyi értékek feltérképezése, értéktári kataszterezése, helyi, - tájegységi-, megyei-, és nemzeti értéktárba rendezése. Helyi termék és márkaképzés. Az értékeinkre alapozott tematikus turisztikai csomagok létrehozása: pl. Örökségtúrák létrehozása, kapcsolódva a Felső-Tiszavidék Örökség túráihoz kiemelkedő turisztikai célpontként a Tiszafüred-Tokaj-Sárospatak-Vásárosnamény- Cégénydányád-Záhony tematikus túraútvonalon.
Helyi termék előállítás, helyi gazdaságfejlesztés	Zöldség -gyümölcs termesztő és feldolgozó kisüzem létrehozása, melegházak létesítése termálvizes fűtessel. Cél: helyi adottságokra épülő – üzleti alapokra helyezett, vállalkozás beindítása (önkormányzati tulajdonú kft. Vagy szociális szövetkezet). Önálló értékesítési rendszer és partnerhálózat kialakítás. Gasztró partnereink, a környező éttermek, vásárlói közösségeket megcélózva. Valamint a helyi óvodások és iskolások körében is kialakítani az egészségtudatos és környezet tudatos életmód fontosságának hangsúlyozását, kicsit divatot is teremtve mindannak, ami természet, ami természetes. Mezőgazdasági gyakorlat keretében diákok érkezhettek (bio)kertészetünkbe, feldolgozó üzemünkbe, hogy elsajátítsák a zöldség gyümölcstermesztés feldolgozás alapjait. További cél, hogy hűtőkamrák, a napkollektoros aszaló berendezések és egy 150 négyzetméteres polikarbonát melegházunk segítse a termék tárolását, és előállítását. Feldolgozó kézműves manufaktúra keretében történne a termék feldolgozás, csomagolás. Ehhez konyhatechnikai berendezések beszerzésére is szükség van.
Tematikus térségfejlesztési modellekben való részvétel.	Projektötlet a hazai szelíd turizmus zöldutas módszertannal történő fejlesztésére Cél: kapcsolódás a megyei és a magyarországi és nemzetközi zöldutak (Greenways, Hortobágy Kincse, OUR WAY) egyedi táji adottságokon, természeti és kultúrtörténeti értékeken alapuló öko- és aktív turisztikai kínálatának fejlesztése és ismertségének növelése, amely hozzájárul a zöldutas térségek közösség- és térségfejlesztő hatásának, a helyi felelős társadalom erősítéséhez is. A zöldutak létrehozása érdekében kialakított helyi együttműködések reflektálnak korunk civilizációs kihívásaira, így különösen a klímaváltozásra, a társadalmi kirekesztődésre, elősegíthetik a mintát adó felelős közösségi és egyéni válaszok kialakítását. A zöldutak, mint alulról építkező civil kezdeményezések a hazai és nemzetközi natúrparkokkal együttműködve hozzájárulhatnak a helyi társadalmak magasabb szintű, ökotudatos együttműködéséhez. Közös fő feladatuk a természet, a táj és az ember törekény harmóniájú együttműködésének óvó megszilárdítása. Célláallapot: A zöldutak már középtávon képessé válnak a bennünk rejlő térség- és közösségfejlesztő lehetőségek kihasználására. Helyi termékeken és táji adottságokon alapuló aktív- és ökoturisztikai kínálatukkal unikális tényezőként tudnak megjelenni hazánk turisztikai piacán, környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból is fenntartható, alacsony bejutási küszöbű együttműködést biztosító gyakorlati megoldásaikkal.

6. Indikátorok

Az indikátor-rendszer célja, hogy követhetővé, megfoghatóvá, mérhetővé tegye a stratégiai célok eredményét, hatását. Két indikátortípust használunk. A hatásindikátor segítségével a stratégiai cél által kiváltani szándékozott társadalmi-gazdasági hatást jelezzük, míg az eredményindikátor a mennyiségileg leírható eredményt rögzíti intézkedésenként

	Hatásindikátor	Eredményindikátor
Prioritás 1. Vállalkozásfejlesztés		
1.1. Gazdasági infrastruktúra fejlesztése	Kis- és közepes vállalkozói szféra erősödése; Foglalkoztatás- diverzifikáció	Ipari parki terület növekedése
1.2. Turizmusfejlesztés	Az idegenforgalom bővülése; Jövedelem- diverzifikáció	Látogatók számának növekedése; A vendégéjszakák számának növekedése
1.3. Befektetés-ösztönzés	Új vállalkozások megjelenése	GDP/fő/év emelkedése
Prioritás 2. Foglalkoztatás- és humán erőforrás-fejlesztés		
2.1. Nevelési-oktatási infrastruktúra fejlesztése	A nevelés, oktatás színvonalának emelkedése	A pályakezdő munkanélküliek számának csökkenése
2.2. Foglalkoztatás támogatása	A munkahelyek biztonságának emelkedése; A kvalifikált munkaerő arányának emelkedése	A munkahelyek számának emelkedése
Prioritás 3. Környezeti és jólétifeltételek javítása		
3.1. Város megújítás, lakásprogram	Kulturált, esztétikus városmag kialakulása	Új lakások számának növekedése
3.2. Vonalas infrastruktúra fejlesztése	Az életfeltételek javulása a városban; A lakóingatlanok komfortosságának emelkedése; A környezetbiztonság javulása	A belváros forgalmának csökkenése; A város elérhetőségének javulása; Lakossági rákötések számának emelkedése
3.3. Egészségügyi, szociális infrastruktúra fejlesztése	Az ellátási biztonság javulása; A szolgáltatási szint emelkedése; A várható élettartam emelkedése	Az orvosi rendelők centralizálásának és minőségének emelkedése; A szociális ellátási formák bővítése
3.4. Kulturális- és sport infrastruktúra fejlesztése	A szolgáltatási szint emelkedése; A várható élettartam emelkedése	Rendezvények számának növekedése; A kulturális és sportintézmények látogatóinak növekedése
3.5. Információ technológiai fejlesztések	Az információhoz jutás lehetőségének javulása	A városi portálrendszer megteremtődése